

**ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПАСПОРТ
ОНУФРІЇВСЬКОГО РАЙОНУ
КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

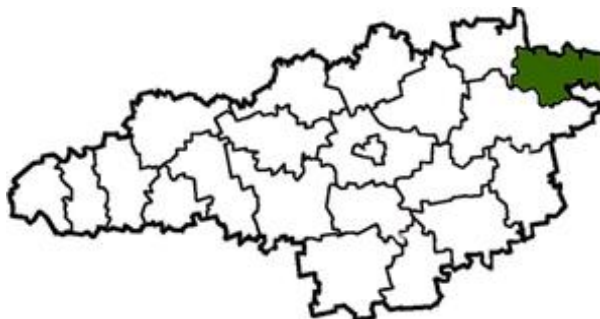
Онуфрїївський район

[Герб](#)

[Прапор](#)

Район на карті області

ГЕОГРАФІЯ

Район розташований в північно-східній частині [Кіровоградської області](#). Територія району межує на півночі [Полтавською областю](#), на сході з [Дніпропетровською областю](#), на південному заході з [Олександрійським районом](#) і [Дніпропетровською областю](#), на заході з [Світловодським районом](#). Територія району становить 889 км² (3,6% від площі області).

Основні дані

<u>Країна:</u>	<u>Україна</u>
<u>Область/АРК:</u>	<u>Кіровоградська область</u>
<u>Код КОАТУУ:</u>	3524600000
<u>Населення:</u>	18,2 тис. осіб
<u>Площа:</u>	889 км ²
<u>Щільність населення:</u>	20,47 осіб/км ²
<u>Тел. код:</u>	+380-5238
<u>Поштові індекси:</u>	28100—28132

Населені пункти та ради

Районний центр:	смт. <u>Онуфріївка</u>
Селищні ради:	2
Сільські ради:	11
Смт:	2
Села:	26

Мапа району

Відстань	
До м. Кропивницький	
- автошляхами	120 км
До Києва	
- автошляхами	350 км

Інфраструктура території	
Дороги місцевого значення:	всього 547,4 км. у тому числі: територіальні дороги 398,7 км.; обласні дороги 76,3 км.; районні дороги 72,4 км.
Газопроводи:	всього 219, км. у тому числі: високого тиску 47 км.; середнього тиску 64 км.; низького тиску 108 км.
Кабельні лінії зв'язку:	865 км.

Потенціал району в економіці області за обсягом (за 2016 рік)		
		Питома вага району в області, %
реалізованої промислової продукції	13700 тис.грн.	0,1%
валової продукції сільського господарства, усього виробництва продукції сільського господарства:	195564 тис.грн.	6,6%
зерно	106,3 тис.т.	5,4%
цукровий буряк	0 тис.т.	_____%
соняшник	32,7 тис.т.	0,9%
олія соняшникова (не рафінована)	0 тис.т.	_____%
м'ясо	0,9 тис.т.	0,1%
молоко	7,8 тис.т.	0,1%
яйця	1800 тис.шт.	0,1%
будівництва	1,2 тис.грн.	0,1%
капітальних інвестицій	57000 тис.грн.	0,3%
обороту роздрібною торгівлі	43400 тис.грн.	0,5%
експорту товарів	3 млн.дол.США	0,9%
імпорту товарів	_____ млн.дол.США	_____%

Структура реалізованої промислової продукції (за 2016 рік);*

Переробна промисловість, у тому числі:	100% (11,7 млн.грн.)	Кругова діаграма:
виробництво харчових продуктів і напоїв	100%(11,7 млн.грн.)	
машинобудування	___%(___ млн.грн.)	
металургійне виробництво	___%(___ млн.грн.)	
Добувна промисловість	___%(___ млн.грн.)	
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційного повітря	100%(2,0 млн.грн.)	

Структура валового виробництва сільського господарства (за 2016 рік);*

Рослинництво:	98,9 % (193,4 млн..грн.)	Кругова діаграма:
Тваринництво:	1,1 % (2,1 млн..грн.)	

*-формується відповідно до специфіки структури району

Основні підприємства району:

Назва підприємства	Напрямок діяльності, основна продукція	Контактна інформація (Прізвище, ім'я, по-батькові, телефон)
Філія ТОВ «Верес»	Сільське господарство	Дзюба О.І. тел. 23193
ДП «Онуфріївський кінний завод №175»	Сільське господарство, конярство	Шкуренко В.Г. тел. 20974
ТОВ «Промтехснаб»	Зберігання сільгосппродукції	Прокопенко Л.М. тел. 22816
СК «Україна»	Сільське господарство	Красота М.Г. тел. 96745
СТОВ «Родіна»	Сільське господарство	Зубков М.Л. тел. 95349

Районна влада

Контактна інформація структурного підрозділу райдержадміністрації, який відповідає за інвестиційний розвиток

28100, Кіровоградська обл., Онуфріївський р-н, смт. Онуфріївка, вул. Центральна, 11, тел. +380 (5238) 2-07-54
[Онуфріївська](#) райдержадміністрація, відділ економічного розвитку і торгівлі

Коротка історична довідка району

Історія заселення нашого краю сягає глибини віків. Скіфи, сармати, авари, хозари, давні слов'яни, інші племена та народи залишили на теренах району свої відбитки у вигляді курганів та інших об'єктів історичної спадщини.

Інтенсивне заселення краю розпочалося в другій половині 17 ст. – на початку 18 ст., коли із створенням козацької держави наш край увійшов до складу Полтавського та Миргородського козацьких полків. На території району в середині 18 ст. налічувалось близько 30 поселень, з них три села (Деріївка, Плахтіївка та Манзурівка), інші козацькі хутори.

З 1752 по 1764 рік наш край входив до складу створеної Нової Сербії. Згідно з Указом імператриці Єлизавети з переселенців з Сербії та місцевого населення організовуються військові поселення для захисту південних кордонів Російської імперії.

Село Онуфріївка утворилося на місці зимівника козацького старшини Онуфрієнка. Після ліквідації Нової Сербії село переходить у власність Михайла Івановича Камбурлея, великого землевласника, сенатора, цивільного губернатора Волині. З його ім'ям пов'язано заснування Онуфріївського парку – визначної пам'ятки садово-паркового мистецтва 18-19 ст.

У 1821 році, після одруження дочки М.І.Камбурлея Катерини, Онуфріївський маєток переходить у власність її чоловіка графа М.Д.Толстого. Графи Толсті були видатними благодійниками і меценатами свого часу.

У другій половині 19 ст. одна частина району входила до Олександрійського повіту Херсонської губернії, інша – до Верхньодніпровського, Єкатеринославської губернії. Основу виробництва складало сільське господарство (вирощування зернових культур, тваринництво, конярство, вівчарство).

У радянський період з 1925 року район входив до Кременчуцького повіту Полтавської губернії. З 1932 року – район у складі Харківської області, з 1937 по 1939 – у складі Полтавської області. 10 січня 1939 року створена Кіровоградська область, в яку увійшов наш район.

Мінерально-сировинний комплекс

Онуфріївський район входить в межі Дніпровського ухилу українського кристалічного масиву.

Піски та граніти виходять на поверхню берега Дніпродзержинського водосховища, а також біля річки Омельник та в інших містах району.

Основні родовища гранітів слідує:

1.Деріївське родовище магматитів знаходиться на північний схід на відстані 3 км. від с. Деріївка. Запаси граніта становлять 1000 тис. куб. м.

Відгрузку продукції можна проводити як на автотранспорт, так і на баржі. Продукція: щебінь, камінь-бут.

2.Куцеволівський кар'єр знаходиться на відстані 4 км від с. Куцеволівка в північно-західному напрямку.

Основні копалини: сіро-розові магматити.

Основна продукція: щебінь, камінь бутовий.

3. Куцеволівський кар'єр (Тахтаєвський) знаходиться на північ на відстані 5 км від с.Куцеволівка.

Основні копалини: розово-сірі граніти.

Запаси сировини становлять 800 тис. куб. м.

Продукція виробництва: щебінь, камінь бутовий.

4.Найбільш перспективне родовище гранітів знаходиться на північ від с. Деріївка (Червоні камені)

Розробки сировини на даній ділянці не проводились.

Геологічна будова копалин дозволяє використовувати камінь для виробництва поштучних каменів та декоративної плитки.

Дана земельна ділянка являється частиною Дніпровського родовища магматитів, розміщеного на правому березі р. Дніпро в 200 метрах від Дніпродзержинського водосховища і в 3 км. на північ від с. Деріївки Онуфріївського району Кіровоградської області.

Площа земельної ділянки під родовище може бути відведена в розмірі 60 га, (60 % поверхні займають кристалічні породи, 40% пасовища).

Відмітки поверхні родовища знаходяться на 2-5 м вище рівня води Дніпродзержинського водосховища.

Корисні копалини являються магматитами середньої потужності 49,5м.

Середня товщина шару ґрунтів над гранітами становить 7,3 м.

Орієнтовний водоприток - 700-800 куб. м. на добу. Кристалічні породи за даними геологорозвідки підходить для виробництва поштучного каменю, декоративної плитки та будівельного щебеню ГОСТ 22133-76.

Запаси родовища по категорії С складають 30 млн. куб. м сировини – при глибині кар'єра 50 м.

Серед корисних копалин є габро-амфіболіт, діабаз та інші.

Об'єм поверхневих порід складає 4,3 млн. куб. м

Родовище знаходиться на відстані 5 км від автотраси державного значення Київ - Бориспіль – Запоріжжя та на відстані 200 м від Дніпродзержинського водосховища, що дає можливість вивезення готової продукції як автотранспортом так і по воді.

При цьому необхідно будівництво, як доріг з твердим покриттям, так і річкової пристані.

В цілому виробництво буде включати: гранітний кар'єр, каменеобробний завод, склад вибухових матеріалів, річкову пристань.

Враховуючи технологію виробництва оздоблюваної плитки та поштучного каменю вихід готової продукції від загальної маси буде складати від 40% до 60%.

Відходи після додаткової переробки можуть бути використані в будівництві.

Крім того, частину відходів виробництва можна використовувати для укріплення берегової зони Дніпродзержинського водосховища.

5. Федорівське родовище магматитів.

Родовище розміщено на лівому березі р. Омельник між селами Костянтинівка і Федорівка.

Родовище представлене у вигляді великих згладжених скал, виступаючих над рівнем річки на 15-20 м.

Магматити сірі з розовими смугами.

В західній частині залягає темно-сірий граніт, дрібнозернистий.

Граніт дуже щільний, масивний, без тріщин.

Запаси по категорії С, 600 тис. м куб.

Туризм

З метою упорядкування можливих туристичних маршрутів в Онуфріївському районі проведено інвентаризацію об'єктів туристичної інфраструктури таких як:

- меморіально-педагогічний музей та могила видатного вченого-педагога [В. Сухомлинського](#) в селищі [Павлиш](#);
- [Онуфріївський парк](#) — пам'ятка садово-паркової архітектури [XIX](#) ст. та [кінний завод № 175](#) в селищі [Онуфріївка](#);
- Пам'ятні місця, пов'язані з народженням та дитинством українського композитора [М. Колачевського](#) у с. [Попівці](#);
- Братські могили та обеліски і пам'ятні знаки установлені в придніпровських селах на честь героїв дніпровської переправи під час Радянсько-німецької війни.

Створений реєстр підприємств туристично-рекреаційного комплексу району, до якого, за погодженням з власниками, залучено культурно-оздоровчий комплекс «Успіх», що

знаходиться на березі [Дніпродзержинського водосховища](#) біля села [Куцеволівка](#).

Особистості

- [Базилевський Володимир Олександрович](#) — український радянський письменник, поет-прозаїк, публіцист, критик, літературознавець, Член Спілки письменників України. Народився 14.08.1937 року, селище Павлиш, Онуфріївського району, Кіровоградської обл. Закінчив 1962 р. Одеський університет. Понад 20 років жив і працював у Кіровограді, зараз мешкає у м. Києві. Поетичні збірки: «Ятрань», «Рівновага» — 1968 р., «Гони» — 1971 р., «Поклик простору» — 1977 р., «Допоки музика звучить» — 1982 р., «Світлом єдиним», «Чуття землі небесної» — 1983 р., «Труди і дні» — 1984 р., документальна повість «Делегат конгресу» — 1975 р., «Ці довгі, суворі зими» — 1979 р., книги нарисів: «Земля двох морів» — 1978 р., «Обираю тривогу» — 1982 р. Лауреат премії ім. П. Тичини «Чуття єдиної родини».
- [Білодід Іван Костянтинівич](#) — сумновідомий український радянський мовознавець, що практичними діями всіляко знищував українську мову, наближаючи її до російської, дійсний Член Академії наук СРСР, віце-президент АН УРСР. Народився 16 (29) 08. 1906 р., с. Успенка, Онуфріївського району. Закінчив Харківський університет 1932 р. Працював в інституті мовознавства ім. О. Потебні АН України, був міністром освіти, директором інституту мовознавства. Автор праці із загального мовознавства, історії мовознавства, історію і теорію української та російської мов. Автор монографій, досліджень «Питання розвитку української радянської прози» — 1955 р., «Т. Г. Шевченко в історії української літературної мови» — 1964 р., «Мова і стиль роману „Вершники“ Ю. Яновського» — 1955 р., та ін. Заслужений діяч науки УРСР, нагороджений 2-ма орденами Леніна і іншими орденами і медалями. Помер, похований у Києві.
- [Дякова-Толкачова Ольга Вікторівна](#) — 7.07.1913 р. народилася в селі Омельник, Онуфріївського району. Російська радянська письменниця. Закінчила Кіровоградський будівельний технікум. Працювала на будовах Уралу до 1959 р. Друкувалася в періодиці. Автор роману «Советские люди». Померла 18.08.1975 р. Член Спілки письменників України.
- [Ловецький Павло Феодосійович](#) — (справжнє прізвище Левицький) народився 01.02.1911 р. в с. Куцеволівці, Онуфріївського району. Закінчив Новочеркаський ветеринарно-зоотехнічний інститут 1931 р. на біологічному факультеті Ростовського університету 1940 р. Працював ветлікарем. Друкуватися почав у 1931 р. Окремим виданням вийшла збірка оповідань «На власні очі», «Билиці з диво-краю» — 1964 р., «Крізь марева степів» — 1972 р. Член Спілки письменників України. Помер 29.10.1976 р.
- [Шевченко Іван Іванович](#) — 21.09.1902 р. народився в селищі Павлиш, Онуфріївського району. Член Спілки письменників України. Навчався в Кременчуцькому залізничному технікумі. Редагував газети «Молоде село», «Радянський юнак». Член літ організації «Молодняк». Друкувався з 1920 р. Поет-пісняр. Автор збірок «Комсомольське», «Юкерія», «Червоний пісенник» — 1925 р., «Поезії» — 1962 р. Помер 22.04.1977 р. похований в селищі Павлиш, Онуфріївського району.
- [Шевченко Тарас Іванович](#) — 19.10.1923 р. Народився в с. Успенка, Онуфріївського району. Закінчив технікум механізації. За успіхи в розвитку тваринництва від 22 березня 1966 р. був удостоєний звання [Герой Соціалістичної Праці](#). Голова колгоспу «Шлях Леніна». Помер 8.02.1993 р. похований в селі Успенка, Онуфріївського району.
- [Сухомлинський Василь Олександрович](#) — 28.09.1918 р. с. Василівка, Онуфріївського району. Український радянський педагог, член кореспондент АПН РРФСР з 1957 р., АПН СРСР з 1958 р., [Герой Соціалістичної Праці](#) — 1968 р., член КПРС з 1943 р., учасник Радянсько-німецької війни. Закінчив Полтавський педагогічний інститут — 1939 р. педагогічна діяльність з 1935 р., працював учителем у Василівській школі,

Онуфріївського району. З 1947 р. по 1970 р. — директор Павлиської середньої школи. З 1955 р. — кандидат педагогічних наук, автор багатьох книг, брошур, статей і художніх творів для дітей. Особливу увагу приділяв вихованню дітей та молоді. Державна премія УРСР — 1974 р. за книгу «Серце віддаю дітям» — 1969 р. Нагороджений 2-ма орденами Леніна, орденом Червоної Зірки, медалями. Удостоєний також медалі А. С. Макаренка. Пройшов шлях від сільського вчителя до члена Академії наук СРСР. Після його смерті (1970 р.) у Павлиській середній школі створено музей присвячений його діяльності.

- [Терен Віктор Васильович](#) — (справжнє прізвище Таран) 9.07.1947 р. в селищі Павлиш, Онуфріївського району. Закінчив Харківський авіаційний інститут — 1965 р. Працював інженером на «Арсеналі», редактором у видавництві «Дніпро», в київській письменницькій організації. Автор книжок поезій: «Причетність» — 1969 р., «Переклик» — 1975 р., «Лінія часу» — 1978 р., «Подих степу» — 1982 р., «Котилася горошинка» — 1985 р., «Так весело мається» — 1987 р. Член Спілки письменників України.
- [Юречко Віталій Іванович](#) — поет, прозаїк, дитячий письменник, перекладач, Член Спілки письменників України. Народився 24.09.1936 р., селище Онуфріївка. Закінчив Онуфріївську семирічку — 1950 р., Олександрійський культосвітній технікум — 1955 р., Харківський інститут культури — 1963 р., довгий час працював у Сибіру. Був головним редактором Донецького державного телебачення. У 1986–1992 р. очолював обласне об'єднання літераторів при Донецькій письменницькій організації. Видав 23 поетичні збірки: «Щасливої дороги»- 1962 р., «Гарбузенюк» — 1968 р., «Зелений поїзд» — 1975 р., «Сонніє сказки» — 1995 р. та інші. Член Національної спілки письменників України.
- [Маніло Олексій Михайлович](#) — [генерал-лейтенант](#) артилерії. Народився 1904 р. в с. Лозуватка, Онуфріївського району, за роки війни пройшов шлях від командира полку до начальника штабу. Нагороджений 2-ма орденами Леніна, 3-ма орденами бойового Червоного Прапора, орденом Суворова II ступеня, 2-ма орденами Кутузова. Похований в Ленінграді.
- Шаповал А. С. — майстри Кременчуцького
- Чередій М. П. — вагонобудівного заводу, (Павлиш).
- Галенко Й. П. — знатний екскаваторник (с. Вишнівці).
- Сурмило І. Ф. — професор Московського гірничого інституту (с. Онуфріївка).
- Патерило Г. О. — доктор сільськогосподарських наук (с. Куцеволівка).
- [Неоніла Крюкова](#) — народна артистка України, лауреатка Шевченківської премії, Герой України, активна учасниця [Революції на граніті](#) та [Помаранчевої революції](#), майстриня розмовного жанру. Народилася 1952 року в селі Попівці Онуфріївського району. Нині проживає в м. Києві. Її рідна дочка, Мирослава Барчук, відома українська патріотична журналістка, ведуча телеканалу ТВі.
- Калюжний Олексій — народився 1919 р. с. Байдакове, Онуфріївського району, служив у м. Севастополі у військово-морському флоті. Герой дзоту № 11, Герой оборони Севастополя. Загинув 19 грудня 1941 р. Похований у м. Севастополі.

З краєм тісно пов'язані імена графів Толстих — Михайла Дмитровича (1804–1891 рр.), його сина Михайла Михайловича (1834–1898 рр.), та онука Михайла Михайловича (молодшого (1862–1927 рр.). Графи володіли 13 тис. десятин землі та навколишніми селами. Усі вони займалися благодійницькою діяльністю та меценатством, впроваджували передові технології у веденні сільського господарства. З іменем Михайла Дмитровича Толстого пов'язують закладення Онуфріївського дендропарку. Михайло Михайлович (старший) розбудовував економію. Михайло Михайлович (молодший) побудував за власні кошти школу в Онуфріївні та Павлиші, лікарню в Павлиші, ветлікарню в Онуфріївні, та інші соціальні об'єкти; завершив розбудову Онуфріївського дендропарку.